

Előzetési feltételek
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve;
Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50. kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlőr sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztői iroda

és
kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papíraru-
gyár Részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova úgy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Politikai helyzetünk.

(B.) Érdekes volna nyomról nyomra követni az Ausztriában fennálló, eléggé veszedelmes válság keletkezését. Vizsgálni a — nincs más szó reá — baklövés sorozatát, melyeket Bach kezdett, Schmerling folytatott, Hohenwart és társai nem gátoltak, Taaffe bonyolultabbá tett és Badeni tetőfokra emelt. Summa summarum: ott most nincs tekintély és nincs egység, mely a monarchia javát viselné kizárólag szíven, ha csak a Magyarország elleni ellenszenvet nem tekintjük annak, mely a pártok nagy részét egységesen vezette eddig a gazdasági kiegyezés kérdésének megoldása alkalmából. A tanulmány, mit a szomszéd viszonyok felett folytatni lehet, első sorban azonban nekünk szolgáljon tanúsággul kormányzati politikánkban, melyet nemzeti, szabadelvű szellemben, de minden lépést óvatosan megfontolva kell vezetni. Gondosan kell kerülnünk mindent, ami felekezeti, vagy nemzetiségi széthúzásra alkalmat adhatna s a versengések előidézésével karunkra volna. Elég gondot ad mindnyájunknak például a szocializmus terjedése, midőn annak hátrányait leküz-

deni nincs még elég anyagi erőnk sem a tőkében, melyet első sorban támad, sem az iparban, mely erősen küzd az ausztriai és németországi versenynyel, sem a mezőgazdaságban, melyet Amerika, Oroszország, Itália, sőt Románia is hatalmas befolyásolókivált oly mostoha közgazdasági évben, minő a mostani.

Igazán szüksége volt lelkünknek oly lélekemelő, szívet derítő mozzanatokra, minő Vilmos császár látogatása s aminő felséges Urunknak szeptember hó 25-én kelt nagyszerű leirata. Talán ezek nélkül sem fogott volna el a csüggedés, mert hiszen a balsors tépdeléseiből eléggé hozza szokott nemzetünk, de valószínű, hogy a munkában, kitartásban bizonyos lankadást nem kerülhetünk volna el. Így azonban nyugodtan vesszünk tudomást arról, hogy a brassói zöld szászoknak s a német ultráknak nem tetszenek Vilmos császár hatalmas szavai, és nem csodálkozunk azon, hogy Bukarest zöld politikusi lehurrogják a nemes uralkodó pár budapesti látogatását, sőt oly vakmerő szavakkal illetik, hogy ezen őrzöngés szabad folyása feletti csodálkozást Európának egyetlen rendezett államában sem fojthatják el,

ahol a monarchia tekintélyét, tiszteletét az ország köznyugalmának alapjául tekintik, különösen oly uralkodókra való figyelemmel, kik országuk javát, nemzetük fejlődését kézzel foghatolag igazán munkálják.

Mi bizonyára szerencséseknak érezzük magunkat a természet mostohasága közepette is, azon reményben, hogy jön még jó esztendő s megjön vele az anyagi meglegedettség, mert felséges uralkodónk szeretete, kormányunk óvatos előrelátása s az alkotmányhoz való szigorú ragaszkodás oly három tényező, mely bizonyára szerencsésen átsegít a politikai nehéz viszonyok szirtjei között. Ily helyzetben bátran tekinthetünk az Ausztriával való kiegyezési tárgyalások elé, melyet egy évi provizorium, azaz a mostani közgazdasági kiegyezésnek egy évre való változatlan fenntartása kell hogy megelőzzön, mivel Ausztria politikai pártjainak zürzavara miatt a végleges alkotmányos tárgyalást megkezdeni eddig nem lehetett az új kiegyezésre nézve, de az egy évi provizorium majd erre is alkalmat nyújthat. Sőt ha esatlakoznánk e feltevésben, Magyarországnak nemsok vesztetni valója van az

TÁRCZA.

Vadászoknak — vadászatról.

— A Közérdek eredeti tárczája. —

(* *) Szinesedik az erdő, zizegnek a falevelek a komor őszi szélben; zizegnek és hullonganak. Ide s tova nem sok keresni való van kint a természetben, azonban a vadász embernek most jön fel a napja.

Most jön fel, mert október havával az erdei vadászatok fő szezonja következik be és foly le. Természetesen ott, hol a fővad állandó, e hó első felében minden más vadászat háttérbe szorul a cserkészetek mellett; ellenben ott, ahol csak mint váltóvad szerepel a nagyvad, az érdeklődés is csekélyebb a bizonytalan kilátások miatt s a figyelmet inkább maga iránt, kivált oly helyeken, ahol a szalonka-vizslaszatra kedvező terepek állnak rendelkezésre.

Nálunk az őszi szalonka huzás csaknem ismeretlen, aminthogy vadászaink — ők tudják miért — jobban kedvelik a vizslánál a kopót, mely pedig évről-évre rémitő károkat tesz a vadállományban.

A mi szegényes vadállományunk sok, igen sok olyan vaddal nem rendelkezik, melyekre, különösen október havában, más — e tekintetben szerencsésebb — vidékek

nagy élvezettel vadásznak és azért nem lesz talán érdektelen, ha az e hóban szokásos — és megengedett — vadászatokról, most az idény kezdetén általánosságban megemlékezünk.

A szarvasbögés (rigyetés) e hóban elveszti kezdetleges jellegét még az oly vidékeken is, amelyeken eddig (tán a kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt) vagy egyáltalában meg sem kezdődött még, vagy csak szörványos jellegű s neha napokra terjedő pauzák által megszakított mozzanatok karakterével bírt csak az „orgonálás”; sőt az e tekintetben rendes fejlődési folyamat e hóban — egyes abnormalis esetektől eltekintve — végleges befejezéséhez jut el. Mikor az erősebb agancsok kezdik odahagyogatni bögési terepeiket, akkor már ez elvonulásokat az általános sziléntium előjeleinek vehetjük, melyet nem sokára követ az üzekedes végbefejezése. Fejletlenebb gimeknél azonban ez később történik, amennyiben ez erősebb, fejlettebb basák elvonulása után nyílik csak alkalmuk, nemi életüknek szabadabb folyást engedni. Egyébiránt a szarvasok üzekedése e hónap második felében általában eljut a végbefejezés határaihoz. Ami a kesei bögéseket illeti, erről a vadászok azt tartják, hogy az mindig rövid szezonra enged következtetni és meg-

fordítva, vagyis, hogy a korai zene rendes, tartós lefolyást helyez kilátásba. A szezon tartósabb avagy kevésbé tartós folyamata, valamint az első akkordok, ugy a kezdetleges jelentkezések is: mindig meteorológiai okokkal állanak összefüggésben. Vadászati törvényeink értelmében az „agancsárok” lelövési tilalma már e hó 15-ikével kezdetét veszi s tart július hó 1-ig. Viszont e hó második felében (15-étől kezdve) felszabadul a vadászat a szarvas-, däm- és öz-sutára és tart a feloldás december utolsó napjáig.

Özbakra folyton vadászhatsz, valamint a zerge is még a vadászat tárgyát képezi. Az öz e hóban minden tekintetben szívesebben látott konyhai különlegességet képez, mint a korábbi leromlott germecek valának.

A sertevad abajgatása (korrekt vadászat kezelési elvek mellett) szezonszerűleg e hóban veszi kezdetét. Ott, hol a fővad és öz hiányzik, avagy lelövésüket már beszüntettek, a nyulvadászatok képezik az idény legfőbb multságát ugy a puskavadászatot, mint a kopászatot és agarászatot illetőleg is.

Általában október hava kiválóan a nyulaké és különösen a vizsla-vadászoknak nyújtják a legélvezetesebb sportot,

eddig helyzethez mérten, mert újabb és újabb provizoriummal csak a mostani quota-arányt tartaná fenn, de másfelől az alkotmányos rend fenntartásával, a helyes politikai összetartás erősítésével, a kulturális fejlődés elősegítésével a monarchia hatalmas örül bizonyulván, politikai befolyásának emelkedése mind hatalmasabb helyet fog biztosítani az európai államok koncertjében.

Közjogi ijedelem.

(Bp. N.) A gyöngébb idegzetűek megnyugtatósára sietünk kijelenteni, hogy a közjogi kiegyezésben foglalt alkotmányjogi biztosítékok ellen senki sem akar, se nem akart merényletet elkövetni. A közvélemény tehát zavartalan derűtséggel élvezheti azt a pazar donquijotériát, amelynek kómikumával a függetlenségi eszmének egy eddig népszerűt meg nem nevezett, de kétségtelenül hőselkü bajnoka deríti vidám hangulatra esüggedt lelkü pártfeleit. A hős egy minapi-interview során kijelentette, hogy ezt a gyalázatos államcsínyt ő és barátai nemcsak agyukkal, de ha kell, testükkel is megfogják akadályozni. Kinek ne jutna itt eszébe a halhatatlan Don Quijotének, a szomorú alak lovagjának, dicső oroszlan-kalandja, amelyben a rettegest nem ismerő dalia az oroszlanketrecz kinyitására kényszeríti a vadállat szállításával megbízott fuvarost s az isteni Dulcineának kegyébe ajánlva magát, élet-halál-harcra készen várja a sivatag királyának kirohanását? De ah, a Mancha dicső leventéjének kárbavesztett minden merészsége. Az oroszlan, kikandikálva a ketrecz rácszatán, nyugodalmasan végignézett a szomorú alak lovagján, hátat fordított neki s folytatta bóbiskolását. Ilyesféle a mi hősnök merészsége is, csak hogy még ennél is különb valamivel. Mert a mi hősnök tudta, hogy az oroszlanketrecz — üres.

Ismételjük: a közjogi kiegyezésnek bármilyen irányu revíziójára nem gondol senki

nem is gondolhatott, mert a világon semmi sem indikálta az ilyes gondolatokkal való foglalkozást. Hogy az osztrák parlament meg fogja választani az ez esztendői delegációt, az a priori kétségtelen volt, mivel a delegáció választása az ottani házszabályok keretében meg nem obstruálható. Mi-helyt pedig van delegáció (a jelenlegi helyzetről szólva csupán), semmi szükség sincsen az 1867: XII. törvényzikk revíziójára. Mert ha van delegáció, akkor megvan az alkotmányos foruma a közös költségvetés megállapításának. Minden egyéb pedig eligazítható az 1867: XII. törvényzikk tökéletes ép-ségben tartásával. Nem mondjuk, hogy minden esetben könnyen igazítható el, de végre is eligazítható. Ha létrejön Ausztriában alkotmányos uton a kvótára, vámszövetségre és bankügyre vonatkozó provizorium, akkor egyáltalában nincsen semmi baj, legalább a provizorium érvényességének idejére. Ha pedig nem jön létre alkotmányos provizorium, akkor is eldöntheti a kvótát a király szava, a többire nézve pedig visszaáll ugyan Magyarországra a független és önálló elhatározásnak csupán a pragmatika szankezió által korlátolt joga, de ebben az esetben sem gátolja semmi Magyarországot abban, hogy felszabadult önjoga alapján ne csináljon olyan rövid lejáratu, ideiglenes rendelkezést, amely lehetővé teszi a dualizmus megerősítésére szolgáló szorosabb gazdasági kapcsolatok későbbi restaurálását. Ismételjük, hogy ez a feladat nem lett volna könnyű, s hozzátehetjük, hogy Magyarország vezető államférfiától sok tudást, nagy kormányzati rutint, erős tekintélyt és nagy népszerűséget igényelt volna. De ma már ez az aggodalom sem aktuális, mert hisz Ausztriában legújában olyan fordulat állott be, amely biztos kilátásba helyezi a provizoriumnak kellő időben és alkotmányos uton való létrejöttét.

Ha mégis hozzászólunk a nevtelen bajnok hősi elhatározásához, tesszük ezt azért, mert rá akarjuk terelni a közvélemény figyelmét egy csodálatos jelenségre.

Arra, hogy a közjogi ellenzéknek egyik vezérferfia a közjogi kiegyezés megváltoztatását gyalázatos államcsínynek bélyegzi, amely a forradalmi erőszakkal való ellentállást hívja ki a nemzet részéről. Az ember, ezt olvasván, alig mer hinni a tulajdon szemének. Hogyan? Hát a tisztelt függetlenségi vezérferfiak legújában a közjogi stabilitás zászlaját lobogtatják? Ók, akik még nem régiben az 1867: XII. törvényzikket mindenkor tetszés szerint módosíthatónak vagy pláne bármikor egyszerűen abrogálhatónak is mondták s a kik a hazaárulás bélyeget sütötték a rideg közjogi konzervativizmusra, ezek az urak fenyegetőznek mostan a forradalommal, a közjogi kiegyezés revíziója ellenében? No már itt valósággal megáll az embernek az esze. Mert olyat már láttunk, hogy valaki a haza ellen elkövetett legocsmányabb bűnnek mondta a közjogi stabilitás elvének hirdetését. Láttunk olyat is, hogy valaki testevel akart ellene szegülni a rideg közjogi konzervativizmus ellen vétők törekvésének. De hogy ez a két valaki egyazon személy legyen, olyat még nem láttunk idáig; ezt a ritka esetet csak most adatott szemlelhetnünk.

Mióta kiderült, hogy Ausztriában egy esztendeig meglesznek az 1867: XII. törvényzikk követelte alkotmányjogi feltételek, a közjogi kiegyezésről való elmélkedés legalább is nem aktuális dolog. Ma csak annyit láttunk, hogy a menyiben Ausztriában ez év során felbomlanék az államegység, vagy esődbe jutna az alkotmány, akkor igenis, de csakis akkor napirendre kerülne az a kérdés, vajjon hozzá alkalmazható-e s hozzá alkalmazandó-e a közjogi kiegyezés a módosult osztrák viszonyokhoz, avagy jobban teszi-e a magyar nemzet, ha teljes mértékben él a szabad önrendelkezésnek e két eset mindegyikében reá visszaszálló jogával. Addig is pedig ne fájjon a közjogi ellenzék feje azoknak a gondjától, akik eddig megvédték az 1867. XII. törvényzikket ő ellene s akik, ha kell, meg tudják azt majd védeni Ausztria ellen is.

főleg a szabad mezőn és szőlőkben. Egyébként helyesebb vadász-elvből kifolyólag — részint a sport magasabb, okszerűbb kezelési módja tekintetéből is — a korrekt vizsla-vadász (aki nem csak ölni s egyre pusztítani tartja hivatásának!) nyulra csakis az október és november havát tekinti idényszerűnek. A keresve (cserkelve, „pusirozva“) vadászóknak egyébként tökéletesen elég is az a két hónapra terjedő cserkelési idény, melyet az októberi és novemberi szép őszi napok nyújtanak. Később úgy se tart ki a nyul, kivált sikon s hajtók nélkül csakis gödrös, komokbuczkás helyeken lehet hideg őszszel már lövésre kapni.

A fázánok napról-napra fejlettebbek, erősebbek lesznek, általában pompás kondícióba kezdenek jönni; miért is már itt-ott némi élvezettel vadászhatni rájuk; a high-lif elvei szerint azonban novemberig sajnálni illik a fázánt.

A foglyokra még javában foly a sport, noha e hóban (kivált a második felében) már kevésbé jól tartanak ki a vizsla előtt s nagyon futnak, miért is a nagyuri foglyaszrevirekben angol modoru hajtásokkal vadásznak rájuk. A tökéletesen kifejlett s megerősödött, de részint meg is puskázott fogolycsapatok ugyanis messziről kelnek, al-

talában némi elvadultságot tapasztalhatni náluk. De nagyon megnehezíti vadászatukat még az a körülmény is, hogy bizonyos kóborlási szenvedély hatása alatt szokott tartózkodási helyükről mind gyakoribb s mind távolabbi kirándulásokat tesznek, szóval „soha sincsenek otthon“; ezért is mindig nehezebben kaphatók puska elé. A foglyok szerfelett boszantó, ideges rebbenékensége leginkább az oly vadászterületeken tapasztalható, melyeken a gazdasági növényzet letakarítása s egyéb fődöző helyek teljes hiányában meg vannak fosztva a náluk ugyszólván létkérdést képező buvóhelyektől.

Fürj még mindig akad gazos helyeken, füves barázdákban, sőt délibb vidékeken ritkaságképpen kései költésekből származó gyenge fészek-aljakkal is találkozhatni, melyeket a vadász-közvélemény másodköltésből való vakarcsoknak tart. Amihez különben kétség alig is férhet, ha meggondoljuk, hogy már az igen korai fészekaljakból származó ide i fürjeknél is tapasztalhatni a némi ösztönnek szinte hihetetlen mérvben való jelentkezését, sőt megesik, hogy szeptember végén vagy október első felében tojástart szorit ki egyik-másikból az apportirozó vizsla (Délvidéki megfigyelés).

Császármadárakra októberben már ritkán tör-

téniük lövés, a cserkészetek, illetve szalonkavizslaszatok kötvén le inkább az érdeklődést.

Az erdei szalonka a szezon egyik legbecesebb vadja. Vonulása (huzása) e hóban kontinentális jelleget ölt s lassanként az ország minden vidékére kiterjedő mozgalmá fejlődik.

A sárszalonka is folyton vonulásban s nedves idővel néhol a kulturföldeken is rebbenthető, nem ritkán csapatostól; de egyesével a víztől még igen távol eső helyekről (árokpartok, tarlók, szántások stb.) is kel esős időben.

A közönséges fajta, u. m. parasztsneffek, minők a szekhátiai és füttyölő fajok, szép lanyha őszi időjárás mellett igen szépen huznak a reggeli és délutáni órákban s jól utánzótt csalfüty segélyével könnyen lövésre kaphatók (persze jól fedő leshelyen).

A szelkiáltók nagy csapatokban jönnek s mennek, szépen füttyögetve a „pó-li“ nótájukat. Nappalonta le-leszállnak a tarlókra, legelőkre tücsköt, békát vadászni, gilisztát kutatni; mely tevékenységük közben ügyes hajtással, sokszor sikertül puskalövésnyíre férközni hozzájok.

Az u. n. gyepicsirkék (vagy galambsnéfekek) is kiszállnak a tarlókra, gyepesekre s mivel a kocsit rendszeren igen bevárják, alkalomadtán könnyű szerrel lehet belőlük

Tiltakozó népgyűlések Romániában.

A román irredenta meg mindig nem tudja elfeledni azt, hogy a román királyi pár hazautaztában két napig Budapesten volt s most tiltakozó gyűléseket tartanak Romániában. Hogy mi volt ezeknek a gyűléseknek tárgya, az kiténik abból a két felhívásból, mely Bukarest utcáin a falakra ki van ragasztva.

Az első felhívás következőleg hangzik:

Polgártársak!

A magyar hiúság és sovinizmus újból szárnyra kelt. Az a törekvés, hogy minden román életet, mely túl a Kárpátokon létezik, kioltanak, újból kifejezést nyer sajtóujakban vak és törhetlen buzgósággal. Soha egy népnek agresszív indulatai nem manifesztálódtak oly nagy erővel, mint most. Egy százalmas összetartással vélik ellenségeink elérkezettnek az időt kinyitkozatni, hogy a románság megtörve es a földhöz sújtva vonaglik Árpád fiainak lábai előtt.

A második felhívás még ezirrább s feneketlen gyűlölettel van telve.

Románok!

Eltűnjük ezen reánk nézve megalázó insinuaiót? Elviseljük-e a brutális és alávató hazugság ezen diadalát? Nézni fogjuk mi összetett kezekkel akkor, mikor a magyarok azzal dicsekednek, hogy a román nemzeti mozgalmat elnemították; mikor azt állítják, hogy a szabad Románia hozzájárul nemzetünk szétbontásához? Ez lehetetlenség! Minden román felhaborodik ezen új merényleten! Mindnyájan érezzük, hogy hallgatásunk felbátorítaná a magyarokat s meggyengítené szeretett testvéreink jogos küzdelmét! Azt hisszük, hogy véleményeteknek akkor teszünk eleget, ha meghívunk benneteket a f. évi szeptember 21-én (okt. 3-án) a Hugo-fele nagyteremben megtartandó nagy nemzeti gyűlésre. Románok! jöjjetek, mert a méltányosság, az igazság s mindnyájunk becsülete megkívánja, hogy ünnepélyesen

egy-egy dus aggatókra szert tenni, ami — melleleg mondva — nem megvetendő zsákmányt képez, minthogy különben is pompás (a sárszaloukáénál jobb) husuk e hoban a legüzletesebb pecsenyét szolgáltatja, mert augusztus havától kezdve legnagyobb részt a tarlókon szedegetett buzaszem képezvén táplálékukat, igen meghízna s u. n. parázshusuk lesz.

E hó elejével, ha szép meleg idők járnak, — lőhetni még a tarlókon és legelőkön (nagy mocsárok és széktavak környékén) apró paprika- és szőke sneffeket is.

A vadlud jön és megy. A nagy szürke ludak azonban e hó elejével már fogytán; inkább az északi ludfajok jelentgetik magukat s jó leshelyről eredményes puffogatásokat lehet rájuk cselekedni.

A szörmes ragadozókat illetőleg a róka, farkas, hiúz és nyestek szőre erősödik, szővel téli bundát kezdenek magukra öltetni; miért is lelővették nem csak védelmi, de a zsebkérdés szempontjából is hasznalható foglalkozás a vadászra nézve.

A fentiekben soroltuk fel főbb vonalakban azon vadakat, melyek hivatva vannak október havában terítékre kerülni és a melyekben nekünk ugyan kevés részünk van, de jól esik tudnunk legalább azt, hogy . . . mások mikor élvezhetik azokat!

protestáljunk. Jöjjetek, mert testvéreink, kik rabigában görnyednek, hallani akarják szavakat; várják vigasztalásokat és reális segítségüket.

Jöjjetek el mindnyájan, mert nemzetünk becsületéről van szó.

A liga s a tanuló végrehajtó központi ifjuság bizottsága.

* * *

Miután ezek a példátlan mozgalmak minket is érdekelnek, nem tartjuk feleslegesnek közölni azon jó forrásból eredő értesüléseinket, melyek ezen tüntetések kulisszatitkára világot vetnek.

Már mintegy két hónappal ezelőtt Urechia arról értesítette a tanulók nemzeti szövetségét és a liga választmányát, hogy a német császár és Károly király budapesti látogatása elhatározott dolog. Rögtön fel is vetődött a jelzett körökben, hogy e látogatásokkal, nevezetesen pedig a Károly királyval szemben a „nemzeti kérdés“ iránt érdeklődő romániai társadalom minő állást foglaljon el? Sturza neszét vevén ennek, lapjaiban felhívataiosan azonnal demontáltatta Károly király budapesti látogatásának felmerült híret.

E felhivatalos demontik azonban nem akadályozhatták meg, hogy a budapesti látogatás esetére és idejére meg ne tegyék a tüntetésekre és tiltakozásokra vonatkozó előkészületeket. Ezt a konzervatív párt is szívesen fogadta, mert meg volt győződve, hogy Sturza és a liberális párt ellen fegyvert lehet belőle kovácsolni. A liga és a tanulók nemzetközi szövetsége egymagában képtelen volt bármiféle komolyabb vagy imponálóbb tüntetés és izgatottság előidézésére is. Szövetségesek után néztek és ezt találtak is egyrészt az Adeverul körül csoportosuló antidinasztikusokban, másrészt pedig azokban az orosz érzelmű konzervatív politikusokban, kik Catargiu Sándort ismerik el fejüknek. Ez a Catargiu Sándor Milan királynak anyai nagybátyja és a konzervatív kormány alatt Románia szentpétervári követe volt mindaddig, míg Sinajában kártyázás közben Lahovary Jakab volt hadügyminiszterrel össze nem pofozkodott.

Ezek a különféle politikai arnyalatok aztán egy végrehajtó bizottságot szerveztek, melynek ülése Vladescu, Tocilescu és Hasden egyetemi tanarak állottak. Mikor Károly király budapesti látogatása pozitív bizonyosságu lett, Ráczek azonnal bizalmas egyént menesztettek Bukarestbe, hogy ott tájékozást szerezzenek arról, hogy a Tribuna körül csoportosuló román politikusok micsoda álláspontot foglaljanak el e látogatással szemben. A szebeniek küldötte tanácskozott Popovics Atrellal, Filipescuval, Gradisteanuval és Tache Jonescuval is. Azt a tanácsot kapta, hogy a nagyszebeniek a látogatással szemben a legpasszívabb magatartást tanúsítsák, és különösen óvakodjanak minden oly tétől, amely büntető eljárást provokálna. A teendőket bizzák egészen a bukarestiekre.

Bukarestben aztán Tache Jonescu Filipescu közvetítésével érintkezésbe lépett Fleva-val, Panuval és az Adeverul és a Drep-tatea két főemberevel, a Bacalbasa testvérekkel.

Ezek aztán elkezdtek szenvedélyesen izgatni, míg a Timpul, a konzervatívok felhivatalosa, a legmelyebben hallgatott, nehogy a figyelmet a konzervatív párt kulissza mögötti működésére vonja. Sturza azonban nagyon szemes ember s azonnal észrevette,

hogy kik mozgatták az egész gépezetet. Felhasználva azt a momentán közeledést, melyet az aurelianisták taktikai okból tanúsítottak irányában lapjukban, a Drapelul-ban megíratta, hogy az egész mozgalmat a konzervatívok klubja organizálja. Innen osztják ki az ismert hivatásos izgatók között a szerepeket, innen adják meg a kellő tájékoztatást a tiltakozások és emlékiratok fabrikálóinak.

Lascar Catargiut, a konzervatív párt vezérét, ez az egész dolog nagyon kellemetlenül érintette, mert tudta, hogy a budapesti látogatás Károly király legsajátabb elhatározásának eredménye s hogy a konzervatív pártot, ha a király e ténye ellen zajos tüntetéseket provokál, ez eljárása csak még távolabb fogja vinni a hatalomtól s így indirekte a vizet Sturza és a liberális párt malmára fogja hajtani.

Ez okból a konzervatív-klub tanácskozásán ellene nyilatkozott annak, hogy a párt ez alkalomból népgyűléseket és demonstrációkat rendezzen. Kijelentette továbbá, hogy az Epoca által megindított hírlapi kampányt a konzervatív párt nem tekintheti masnak, mint olyannak, melyet Filipescu a párt meghatalmazása nélkül a saját szakállára indított meg s végül Tache Jonescuak határozottan kijelentette, hogy ha a párt belemegy a Károly király ellen tervezett demonstrációkba, ő vissza fog lépni es pedig véglegesen a politikától. Az öreg Manu tabornok is ugy nyilatkozott, hogy amit Károly király tett, az egyenes követelménye Románia életérdekeinek. Legfőlebb is csak azt lehet sajnálni, hogy ő felsege, aki tudta, hogy a konzervatívok mennyire hívei az ő külpolitikájának, ezt a korszakalkotó lépéseket nem az ő, hanem a megbízhatatlan Sturza és a liberálisok kormánzata idején tette meg. Carp Peter pedig nyíltan megmondotta, hogy a király külpolitikája egyenesen kedvező Romániára s az ellen nem kell semmit sem tenni, legfelebb párttaktikai szempontból passzive viselkedni.

Sturza azonban attól fel, hogy a mozgalom megis a nyakara nő, s azért, hogy az izgatottság teljesen ellene ne forduljon s hogy az áramlatot némileg irányíthassa, rögtön utasította Delavranceat, Bursant, Peritzeanu Buzent, hogy támogassák a ligát a tüntetés előkészítésében. A liberálisok egyáltalán jó fogásnak hiszik, ha ily módon a mozgalom vezetését kezökbe veve, a habozó konzervatívok kárára a nemzetiségi kérdést újra kizsákmányolhatják nagyon megcsapant nepszerőségük megfoltozására.

* * *

A román liga tiltakozó gyűlése azóta lefolyt Bukarestben, azonban sokkal csöndesebben, semmint a bukaresti sajtó kifakadásai után hinni lehetett.

Az ülést a liga végrehajtó bizottságának elnöke, Vladescu nyitotta meg es beszédeben kifejtette, hogy gyűlésüknek egyetlen célja: tiltakozás a magyar sovinizmus ellen. Magyarország hűtelen közvéleményének meg kell érteni, hogy a szabad román nemzet mindenkor kész e sovinizmus ellen harcra kelni. A románok is üdvözölték Ferencz Jozsef osztrák császárt es magyar királyt itteni látogatása alkalmával, ez azonban nem jogosítja fel a barbár magyarokat arra, hogy a románok becsületében gázoljanak. A beszéd után felolvasták az üdvözlő táviratokat, amelyek állítólag Temes- és Torontólmegyéből meg Erdélyből érkez-

tek. Azután egyhangulag elfogadták a következő határozati javaslatot:

„Tekintettel a magyar sajtó ama gyanúsítására, hogy a román király budapesti látogatásának az a jelentősége, mintha Románia polgárai a hegyeken túl lakó testvérek ügyét feladták volna, mi, a főváros polgárai, tiltakozunk e gyanúsítás ellen és kijelentjük, hogy mi egy percze sem fogjuk ottani testvereink ügyét feladni, míg csak azok nemzetiségükben fejegetve lesznek. Ama tántoríthatatlan meggyőződésünkben, hogy nemzeti életre való joguk törvényes, küldjük nekik testveri üdvözlétünket és biztosítjuk változhatatlan szolidaritásunkról; a miért is az egész világ előtt kijelentjük, hogy nagy és igazságos harcunkban most még inkább, mint valaha támogatjuk őket. Minthogy etikai egyéniségünk allandó érdekei és nemzeti méltóságunk szent kötelességünkkel teszik, hogy a liga sorait valamenynyí román kulturális egységére való tekintetből minél szorosabban fűzzük és mivel melyen át vagyunk hatva ennek magas hivatásától, kijelentjük és kötelezzük magunkat, hogy szívvel és tettel nemzetiségünk bevehetetlen várának magaslatára fogjuk emelni. Biztosak vagyunk benne, hogy minden józan elme, minden román szív ez országban meg fog érteni és követni minket.“

A határozati javaslat elfogadása után a tömeg eloszlott.

E tiltakozásból nyilvánvalóan kitetszik, hogy a bukaresti tüntetéseknek nincs semmi más czéljuk, mint értesére adni a mi román tulzóinknak, hogy a liga ezentul is gondjukat viseli, ha Románia hivatalos politikája és királya meg is tagad velök minden közösséget. Bizony sovány vigasztalás, mikor maga a liga is végelgyengülésben szenved.

Palatinus Jóska iskolatársai.

A tatai gyakorlatok idején történt, hogy a piarista-társaságba szállásolt József kir. herczeg megindultan emlegette a rendő előtt, hogy ő ötven esztendővel ezelőtt szintén a piaristák növendéke volt. Az emlékezéstől meghatva már akkor elhatározta, hogy iskolatársait, akikkel 1847-ben együtt végezte a pesti piaristáknál a hatodik gimnáziumot és akik utoljára 1887-ben gyűltek össze találkozóra, meghívja egyszer magához. A minap szét is mentek a meghívók a régi diákpajtásokhoz, akiket kedden, déli fél egy órára hívott meg ebédre a kir. herczeg. Az ebéd eredetileg a margit-szigeti alsó vendéglőben volt tervezve, mert az egykor fűge tanulótársak most már tisztes koru öreg urak, akiknek nehez följárni a várba. Azouban a folyton tartó esős idő miatt a főherczeg úgy intézkedett, hogy az ebédet fent a várban, az ő palotájában szolgálják fel és így a lakoma ott folyt le. A kir. herczeg magyar ételsort allított össze, izleteset, de egyszerűt, amelyet fiatalos jókedvben költöttek el Palatinus Jóska egykori pajtásai.

A találkozóon a régi iskolatársak közül a következők jelentek meg: Pfrincz László közigazgatási bíró, Havassy Ignác biztosító intézeti osztályfőnök, Nagy János ügyvéd, Strobl Lipót háztulajdonos, Sturm István földbirtokos, Csáki Géza nyugalmazott postafőnök, Kleberg Vilmos nyug. pénzügyi számtanácsos, Szabó Imre földbirtokos és Glasz József kereskedő. Az iskolatársak egyike, Erimits, táviratban mentette ki elmaradását. Az ebéd folyamán József főherczeg a következő áldomást mondta:

„Kedves ifjúkori barátaim! Ismét együtt vagyunk most, a boldog ifjúkor elmúltával. Kedves hazánk egén ötven év óta sötét felhők tornyosultak, de hála a gondviselésnek, a felhők elvonultak, előtört a nap, derűt árasztva szeretett hazánkra. Rendkívül örülök, hogy ismét összejelöltünk, együtt voltunk és az örömtől eltelve kérem a Mindenhatót, hogy az emberi élet legvégső és boldog határáig eltessen bennünket!“

Az öreg iskolatársak nevében Nagy János verebelyi fiskális válaszolt, lelkesen és szeretettel köszönve meg a kir. herczeg leereszkedő vendéglátását. Kettőfél óraker vége volt az ebédnek; a kir. herczeg, aki az étkezés alatt rendkívül szeretetreméltó volt, most a második emeleti ebédlőből az elsőeméleti pipázóba vezette vendégeit és ott szolgáltatotta föl nekik a fekete kávét, amelyhez ő maga hordozta körül a szivaros skatulyát. Három óraker bucsuzni kezdtek a vendégek és mindenki külön-külön megköszönte a herczegi iskolatárs páratlan nyájasságát.

Vegyes hírek.

— **Uj magyar nemes.** Király Ó Felsege Jónás Adolf bervei nagybirtokost és törvényes utódait, — mint a királyi leirat mondja, a közügy terén szerzett érdemeinek elismerésül — a magyar nemesség és a „berveik“ előnév adományozásával tüntette ki. Gratulálunk!

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ujháziné Heiszter Kamilla zalathnai és Makai Cornelia magyarigéni állami tanítónőket kölcsönösen áthelyezte.

— **Egy név a multból.** A napokban a fővárosi sajtó napilapjainak gyászrovatában egy olyan névvel találkoztunk, mely minket nagyenyedieket közelről érdekel. Mihályi Sardi Károly halálát jelentették egy pár szóban. A nagy közönség előtt ő csak egy egyszerű színész volt, ki élt, küzdött, szenvedett és meghalt. De előtünk több volt. Városunk szülötte, a nagy professor, Mihályi Károly fia. Sokan emlékezhetnek még az eszes, szép és elevenkedélyű fiatal emberre, kit nyughatatlan szelleme a biztos révből kihajított az élet tengerére és a ki most Peterdi Sándor szüntársulatánál, Verseczen befejezte zaklatott életét. Pihenjen eszedesen, megérdemli a sok hányattatás után!

— **Őszi eső.** Pár nap óta esős idő mutogatja magát itt is, ott is. Az egyik helyen villámlás és mennydörgés is járta, a másik helyen pedig jégeső vetett véget a nyári melegnek. Ez az esős idő nálunk is otthont talált. A verőfényes napok ezzel, legalább egy időre, véget értek, ami egyébként természetes is, mert a szüretelés imitt, amott megkezdődött. Szüret idején a lassu őszi eső rendszerint előkerül, talán azért, — ami egyébként teljesen fölösleges dolog — hogy némi utmutatással szolgáljon a must szaporítása tekintetében, amire különben nálunk fájdalom kevés alkalma lesz. A levegő természetesen egészen lehűlt, azt a fájdalmas hitet keltve, hogy a derűt, verőfényes és langyos napok immár csakugyan véget értek, ami nem egészen bizonyos, mert még mindig számíthatunk szép verőfényes őszi napokra, . . . ha szüret nélkül is.

— **Közvacsora.** Nagy-Enyed város tanácsa azon alkalmából, hogy Ó Felsege a király nevenapját városi közönségünk oly impozánsan ünnepelte meg, az ünnep tényle-

ges szereplői részére a „Tigris“ vendéglőben e hó 8-án este közvacsorát rendezett, melyen a városi tanács tagjain kívül az egyházak lelkészei, több városi képviselő, az önkéntes tűzoltó-egylet parancsnoksága s zenekara volt jelen. A nagyon izletes és mindenekben szépen sikerült vacsorán legelsőnek Szilágyi Farkas ev. ref. lelkész állott fel és tószójában a vacsora házigazdáját, Kovács Gyula polgármestert köszöntötte fel ékes szavakban, majd ezután a polgármester éltette az ünnepély tényleges szereplőit. Jancsó Sándor Lázár István tűzoltóparancsnokra és a tűzoltó testületre emelte poharát, Lázár István pedig a városunkban létező egyetértés boldog fentartását fenkölt szellemű beszédben méltatta. Jancsó Sándor második beszédeben városunk polgárságát éltette. Ezeken kívül még nagyon sok és szép tószó hangzott el és az illusztris társaság jó cigányzene mellett vidám hangulatban a késő éjjeli órákig maradt együtt.

— A felsőbb leányok figyelmébe.

A szép cseh kisasszonykakat nagy szomorúság érte: a lelketlen prágai tanács elrendelte, hogy jövőre nem szabad puczos ruhában járni a városi felsőbb leányiskolába, hanem mindenki köteles kötenyt venni magára. A drákói rendeletnek az az oka, hogy a sűldőleányok egymást akarták tullicizálni a divat dolgában. A szegényebb bakfisek sírva nezték tarsnójuk pompás toalettjét s a gazdagok folyton vetélkedtek a drágább ruhákkal. A tanács véget vetett egy csapással a leányok konkurrencziájának, csuf kék kötöt kényszerítven rájuk, amely egészen elföldi karcsu természetűket, sőt még a karjukat is átfogja, mert ujja is van. Nálunk sem ártana!

— **Rendőrségi tennivalók a tél küszöbén.** A Magyar-utca déli sorát szegélyező gesztenye-sor alól a nagy mennyiségben meggyülemlett száraz levél elhordandó . . . már t. i. ha nincsen trágyának száruva, mert ez esetben ott, ahol van, átmehet az erre szükséges procedurán. Maga idejében száraz porond szerzendő be és tartandó készletben, hogy egy gyors fagy esetén a síkossá válandó járdák, melyek közül a homok már kikopott, felhíthatók legyenek. A kulturmérnökség részére befejezett épület elől a föld-halom elhordatandó, hogy az emberiség azon része is szabadon közlekedhessék, a melyik azon a vidéken lakik s mely a gyalogjárót hónapok óta nélkülözi. A rom. kath. templom előtt megbontott járda helyreállítandó, az állványok czölöpjei részére szükségelt gödrök betömendők. (Folytatjuk.)

— **Kenyér-mizeriák.** Szomorú köztudat, hogy a buzaárak nagyon magasak, a liszt pedig már épen méregdrága, a kenyér napról napra kisebb, ellenben ára megfordított arányban növekedik. Persze, mert a pékeknek, liszt-kereskedőknek — ezeknek a kiváltságos lényeknek — mindig meg kell legyen magas hasznuk, ők nem szenvedhetnek, mint más jámbor halandó, az időjárás mostohasága, a termés silánysága miatt. Ezen mi nem változtathatunk, hiában sopánkodunk, de az már mégis sok, hogy némely üzletből olyan liszt kerüljön ki, hogy az kenyérré sütvé élvezhetetlen, úgy, hogy a drága kenyéret sertésekkel, kuttyakkal kell felétetni. Ez pedig megtörtént nem egy helyen, azért jó lesz a liszt-kereskedő urak készleteit kissé figyelemmel kísérni az illetékes hatóságnak.

— **Megtalálták Martinovics és társai sírját.** A Pol. Ért. jelenti: Két éve

mult annak, hogy a magyar jakobinusok 100-ik évfordulóját meg akarták ünnepelni amit akkor a budapesti rendőrség nem engedett meg. A kiküldött bizottság, mely hivatalva volt a vértanuk sírját fölkeresni, nem nyugodott ezután sem és hosszas fáradozás után végre nyomra akadt: megtalálta Martinovics és társai sírhelyét. A bizottság mozgalmat fog indítani, hogy a vértanuk tisztességes temetésben részesüljenek.

— **Havazások.** Mig nálunk ez idő szerint még csak a hideg őszi eső járja, addig a monarchia egyes részein már havazásokról is kapunk híreket. Így az Igló körüli hegyeket, a Magas-Tátrát hó borítja. Leemberg már egészen fehérben pompázik, a Bécshez közel fekvő Semmeringen, nemkülönben Podoliában az előző éjeken pár centiméter hó esett. Amilyen, nem is hűvös, hanem hideg az időjárás nálunk is, nincsen kizárva a lehetősége, hogy egy szép reggelén az öreg Pilis is hókoronával fejen tekint le reánk.

— **Bakáéknál.** A közvélemény egyáltalán nem tartja kellemes állapotnak a katonáskodást és a kik benne leledzenek, legkevésbé kellemesnek tartják az ujoncz-oktatási időszakot, melynél nagy mértékben súlyosító körülménynek tekintik az ilyen hideg, esős időjárás, milyenben most részünk van. Amde eső, hideg, nézet, közvélemény mind nem változtat a dolgon, az ujonczok nálunk is bevonultak, az oktatás kezdetét vette és a legnagyobb buzgalommal foly.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminiszter Alsófehér vármegyében az ispánlakai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Ábrahám Gábor körjegyzőt, anyakönyvvezető helyettesekké pedig az alább felsorolt kerületekbe a következő egyéneket nevezte ki, ugymin: a kutfalviba Velczán Gyula kutfalvi lakost, a drassóiba Nisztor Sebestyén jegyzői gyakornokot, a buzdiba Baló Kálmán jegyzői irnokot, a székás-preszákaiba Laszkaráthy István jegyzői irnokot, az alamoriba Neámez János községi adószedőt, a vingárdiba Bozdog György jegyzői irnokot, a pókafalviba Szombathy Lajos pókafalvi lakost s végül a monoraiba Benedek Aladár jegyzői gyakornokot.

— **Vállalkozóink figyelmébe.** A m. kir. kolozsvári VI. honvéd-kerületi parancsnokság f. e. 6548 szám alatt kibocsátott „Hirdetménye” szerint a nagyenyedi állomáson elhelyezett honvéd-csapatok kenyér-szükségletének az 1898 évre leendő biztosítása f. hó 26-án Kolozsváron a VI. honvéd-kerületi parancsnokság hadbiztosági osztályában fog megtartatni. Az ez iránt kibocsátott hirdetmény a szállítás iránt érdeklődők által bármikor megtekinthető a honvéd-laktanyában, ahol a szállítás iránti feltételek füzete is megszerzhető, nemkülönben a benyújtandó ajánlat mintájára és szerkesztésére vonatkozólag bővebb felvilágosítás is nyerhető.

— **Esszencia dohányból.** A régi jó világban csak a lugesszenciát ismerték a háziasszonyok. Ezt az esszenciát gyors egymásutánban követte a többi: ma már van puncs-, rum-, bor-, ecet- stb. esszencia. De most egy német kémikus föltalálta, hogy lehet a dohányból is kitűnő esszenciát csinálni. Ez a tudós a szivarhoz hasonló kis rudacsákat készít, hogy milyen keverékből, az az ő titka. A rudacsákat bele kell áztatni a dohány-esszenciába, s elég egy pár perczig benne maradnia s kész a szivar. Az esszencia felszívódik bele s ha a rudacska megszáradt: a szivar sokkal jobb, aromatikussabb, mint a dohánygyárak közönséges terméke.

— **„The Gresham” életbiztosító társaság Londonban.** E társulat 48. év

jelentése, mely az 1896. évi december 31-én befejezett üzletéről szól és a részvényesek 1897. évi április 27-én tartott rendes közgyűlése elé terjesztett, rendelkezésünkre állván, következő főpontjait közöljük. Az 1896. évben 8654 kötvény 80,577.950 korona tőkeösszege lett kiállítva. A díjbevételek, levonva a visszbiztosításért fizetett összeget, korona 22,823.521.56 fillerre rúgtak, mely összegben a korona 3,444.222.19 fillért tevő első évi díjak befoglaltatnak. A kamatszámra mérlege a lefolyt üzleti évben korona 4,560.665.21 fillért tett ki és a társaság jövedelmét a díjbevételekkel együtt korona 27,384.186.77 fillére emelte. A társaság az elmúlt évben korona 10,164.913.02 fillért utalványozott oly követelések alapján, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt kihazasítási és vegyes birtosításokra korona 2,522.808.96 fillért, visszavásárlásokra 1,349.912.19 fillért fizetett ki a társaság az elmúlt évben. A biztosítási és járadékalapok a lefolyt üzleti évben korona 10,249.031.56 fillérrel gyarapodtak. Az aktívák főösszege 1896. december 31-én korona 157.805.340.21 fillére rúgtak. Tőkebefektetések: korona 490,778.86 fillér angol és irországi állami papírokban, korona 389.524.90 fillér indiai és gyarmati kormányok értékeiben, korona 29,169.911.15 fillér idegen államok értékpapírjaiban, korona 7,810.090.21 fillér vasúti részvények, elsőbbségek és garantáltak, korona 60,417.658.13 fillér vasúti és egyéb kölcsönkötvényekben, korona 17,411,131.36 fillér a társaság ingatlanaiban (ezek között vannak a társaság budapesti és bécsi házai), korona 8,378.138.12 fillér jelzálogokban és korona 33,738.107.48 fillér különböző értékekben. A társaság újabb a jelzálogkölcsön-biztosítást is felvette működése körébe.

— **„Magyar Kritika.”** E cím alatt havonként kétszer megjelenő kritikai folyóirat indult meg Benedek Elek szerkesztésében. Ő, és mellette egy szerkesztő bizottság adja ki a folyóiratot, mely a tudomány és irodalom minden ágát felölelő kritikai közleményeket tartalmaz. Manapság, midőn a könyvek ugyszólván minden kritikai ellenőrzés nélkül jelennek meg, nagy szükség van egy komoly kritikai újságra, s a Magyar Kritika, első számából ítélve, annak az újságnak látszik, melyre régóta vár iró és közönség. A szerkesztő bizottság tagjain kívül (Áldásy Antal, Balassa József, Heitai Ferencz, Nyári Sándor, Földes Géza, Lázár Béla, Roboz Andor, Juba Adolf) a legjelesebb szakírók munkatársai a Magyar Kritikának. Az első számban magas kritikákat olvasunk történeti, jogi, orvostudományi, nyelvészeti, néprajzi stb. művekről, s több szépirodalmi munkáról. Benedek Elek szép, komoly hangú beköszöntője után vagy harmincz könyvről van nagyobb-kisebb bírálat a következők tollából: Balassa József, Márkus Dezső, Heller Ágost, Lázár Béla, Áldásy Antal, Juba Adolf, Fodor Ármin, Roboz Andor, Zlinszky Aladár stb. A kritikai közleményeket nagy gondal szerkesztett bibliográfia zárja be, mely a lapnak állandó rovata. A Magyar Kritika előfizetési ára egész évre 5 frt, felévre 2 frt 50 kr. Kiadóhivatal: Budapest, Wesselényi-utca 31.

Apróságok.

Udvariasak-e a francziák?

A kérdésre ma-holnap bajos lesz igennel felelni. A franczia urak legalább is megintgatják a hitet, amelyet a hagyomány növelt

nagyra, hogy hát udvariasak-e a francziák. Marniné, aki Simone név alatt dolgozik az Echo de Parisban, legújabbán ezeket írja: A szépművészetek iskolájában a fiatal emberek, akik nyilván irigylik a jótékony bazárban szereplő botozók dícsőségét, tegnap ellenséges tüntetést rendeztek a női tanítványok ellen, akiket husvét óta az intézetbe befogadnak.

Nem verték meg őket, de ennek megvolt az oka. A rendőröknek nem kellett közbelépniök, hogy megvédjék a szegény leányokat, akik elég naivak, hogy tisztességgel akarnak dolgozni, holott nyitva van számukra az udvarias élvezések útja.

A fiatal emberek kurjongattak és ezt a tapintatos és izléses nótát énekeltek akkor, amikor a gyászba borult Franciaország 127 nőt sirat:

Innen majd kivonulnak,
Nak, nak,
Innen majd kivonulnak,
Nak, nak!

Le a nőekkel! le velük!

Szeretem hinni, hogy jövendőbeli festőink és szobrászaink nem gondoltak meg, hogy mily gyűlöletes az ő kiáltásuk a május negyedikét hetakomba után és hogyha ismét emberiesebb, ha ugyan nem lovagiasabb, gondolatokra jutnak, jövőben kevésbé brutálisan fognak tüntetni.

Erősebb nem! Ugyan! Minthogy erősebbek vagytok legyetek jók!

Sacher-Masoch mondja:

„Engesztelhetetlen vetélytárs letűnkre férfiak és nők a mámor és ábrándozás rövid pillanataiban elfelejtik a velük született erélyes indulatot, hogy aztán újra külön szálljanak még szenvedélyesebb küzdelemre.”

Nehezen ért.

Sohse bosolj magadat Nácizkám. A gazdag Szomorukövi bankár is egy szál rongyos kobatban jött Budapestre és most van neki legalább egy milliom.

— És mit csinál Szomorukövi egy milliom rongyos kobáttal?

Közgazdaság.

Szólószeti tanulmány-ut.

(Folytatás.)

V. A badacsonyi rekonstruált szőlők megtekintésére már több idők jutott. Legelőször a herczeg Eszterházy-fele bérletben lévő szőlőt tekintettük meg. A bérlok eddig 32 kat. hold területet állítottak be, mely a bérlet bejárta után bizonyos váltás-ár mellett az uradalom tulajdonába fog átmenni. Legnagyobb része a már termő erőben lévő tőkéknek 3-4 éves beállítás, Riparia portalis, Vitis solinis és részben Rup. monticola alanyokon. Az ojtás neme tulnyomólag sima zöld ojtás, mely ojtványok a bérlok által Nagy-Marosról lettek beszerezve. A sor- és tőke-távolság 110 cm. A talaj sárga agyag, helyenként tulnyomó a márga.

Az ojtványok egy része clorozisban szenved, mely ellen, a bérlok állításai szerint, a vasgálicz-oldattal sikeresen védekeznek. Egy tőkére 3 kilogramm vasgálicz-oldatot használnak circa 10 liter vízben feloldva, amely mennyiség egy kissé soknak mondható.

Eme bérlethez tartoznak még régi szőlők is, amelyeket szénkénegezéssel tartanak fel, változó eredménnyel.

Eme szőlőbérlet megtekintése után a társaság a badacsonyi szőlőhegy egyik legszebb pontján lévő Kisfaludy Sándor lakóházának megtekintésére indult.

Rövid 10 perc alatt ott voltunk, honnét felséges kilátás nyílik a Balatonra és a somogyi lankásra.

A Kisfaludy-ház márvány tábláján a következő sorok vannak megörökítve:

„Kisfaludy Sándor legrészebb regéit ita e helyen, emlékezetét ünnepelte a Balaton-Egylet 1886. június hó 14-en.“

... Eme szép helytől megválva, az Okolicsanyi-fele szőlőt tekintettük meg, amely most van telepítés alatt. Majd a Skublies-fele szőlőt, amelyben mintegy 600 faj szőlőgyűjtemény van. Itt a régi szőlőt meg szénkéneggel tartják fel, azonban a visszaesés szembetűnő, vagyis a szénkénegezés nem sikerült. Innét sok szőlőbirtokos már teljesen kezd, reconstruált szőlői között a zirczi apátság szőlőjét tekintettük meg, mely 11 kat. hold. nagyságu, részben régi szőlő, részben ojtványokkal van betelepítve. A régi szőlő szénkénegezéssel tartatik fenn; a filloxerát 4 év óta constatálták ebben a szőlőben; jól néz ki, szép termésben volt, úgy, hogy egész utunk alatt ez volt az egyedüli régi szőlő, amelynel a szénkénegezés valódi sikerét látni és tapasztalni alkalmunk volt.

Eme szőlőben a házi gazdai tisztet a szinten velünk tanulmány-uton lévő Aigner Sándor zirczi apátsági jószágkormányzó ur vitte, kinek szívessegeből alkalmunk volt az apátsági pinczéből előkerülő 1848-beli somlyai, 1889-beli badacsonyi rizling és 1874-beli szintén somlyai kitűnő minőségű borokat megköstölni.

A badacsonyi hegyi szőlők megtekintése a tanulmányozó társaságra ama benyomást tette, hogy eme közel 1000 hold szőlőterületen — elenyésző csekély %o hiján — be van telepítve az új szőlő-kultúra az amerikai ojtványokkal telepítés gondos és szakszerű munkalatai folytán, úgy, hogy a magyar Rajna — Badacsony — vidéke a legszebben reconstruált szőlőterületek egyikének mondható hazánkban.

Estve fele járt már az idő, midőn a Balatonon horgonyzó külön hajónk, a „Hekla“, türelmetlenül hosszasan túlkölt; sietve mentünk a Balatonra, szép tapasztalatokkal válva meg a gyönyörű badacsonyi szőlőhegyektől.

Hajónk 2 óra alatt tette meg a 31 kilométer vízi utat a Balatonon, Badacsonytól Keszthelyig es estve felnyolcz orakor érkezünk meg oda.

Rövid vacsora után nyugalomra tértünk a „Hullám“ szállóban, mivel az ut — különösen a meleg — egy kissé megviselte a társaságot.

Szeptember hó 15-én Keszthelyről kocsikon Lesencez-Tomajra randult a tanulmányozó társaság a gróf Deym és Hertelendy-fele szőlők megtekintésére, melyeknek részletesebb leírását a jövő számunkban fogjuk tárgyalni.

(Folytatása következik.)

A gyümölcs leszedése.

A gyümölcs jószágára es eltarthatóságára kiváló befolyással van a leszedési idő kellő megválasztása s ez okból a következő tapasztalati adatokat közöljük.

A körtét különösen abban az esetben, ha az körtefára van nemesítve, nem szabad addig a fán hagyni, míg megéri; egy héttel az érés előtt kell leszedni, hogy a teljes erest a pinczében vagy kamarában fejzeze be. A szeptember, októberben érő körtéket nem egyszerre kell leszedni, amint hogy nem is egyszerre érnek, de 8—8 napi időközökben, pl. háromszorra feloszolva, mert ez által eltarthatóságuk jelentékenyen emelkedik. A későn érő fajtákat le kell szedni, mielőtt leveleik az őszi színváltozást mutatják. Ha a körte tulsokáig marad a fán,

akkor gyakran az utánérés nem következik be, kemény marad, míg csak rothadni nem kezd. A teli körtét október második felében okvetlenül le kell szedni.

A legtöbb körtefajta sokkalta finomabb ízű, ha érés előtt szedtetik le a fáról s a kamarában érik be. A szedés idejét megösmérjük 1. a lehulló férges körték érési fokáról, 2. a színeződésről s arról, hogy az agról könnyen leválaszthatók, ez esetben a körte leszedendő és vékony rétegben kite-ritve, fagymentes helyre rakandó.

A szedést általában száraz időben kell eszközölni, minden egyes körtét selyem papírba kell burkolni s úgy eltenni, de sötét finomabb körték alá a polczra vatta is rakandó, különben a nyomástól foltot kap. A hideg szobában elrakott körte soha sem lesz olyan olvadó husu és leves, mint a melegebb szobában eltartott. Igaz, hogy a 15—18. C. hőmérsékletű szobába elrakott körte kissé ranczos lesz, de annál izlete-sebb.

Egészen így kell eljárni az almával is, ez azonban korántsem olyan kényes, mint a körte.

Kajszinbaraczkot, cseresnyét, epret, málnát és köszmétét csak teljesen érett állapotban szabad szedni.

Az őszi baraczkot 3—4 nappal az érés előtt kell szedni, különben lisztes, kásás lesz s így kevesebbet ér. Az érés bekövetkeztét a gyümölcs illatáról, színének sárgulásáról, bőrének átlátszóságáról és arról lehet megösmerni, hogy könnyen elválék szarától.

A szilvát kevéssel a teljes érés előtt kell szedni. Ha korábban szedjük, a szár körül megránczosodik, de ilyen állapotban jóval tartósabb. Némely szilva kitűnően eltartható, ha ágastól együtt szedjük le s így állítjuk a gyümölcskamrába.

C s a r n o k.

A kubai tábornagy vacsorája.

Irta: Z. A. G.

Montgomeryben így esett
A híres lakoma.

Havana püspöke terjedelmes vádlevelet adott be a spanyol királynőnek azokról az iszonyatosságokról, amelyeket Weyler, jelenlegi kubai kormányzó, elkövet és elkövetett nap nap után a szerencsétlen szigeten s a melyeket az Egyesült-Államok is felhasználnak, hogy beavatkozásuk ne csupán a Monroe elvből folyjék, amely szerint Amerika legyen az amerikaiaké, hanem hogy ők egyuttal mint az emberszeretet és polgárosultság bajnokai is tűnjenek fel a világ előtt. A madridi lapok örültnek jelentik ki a derék püspököt, arról pedig hallani sem akarnak, hogy a vérszomjas Weylert visszahívják. Valószínű ennélfogva, hogy a jövő esztendő végén Kuba már az Egyesült-Államok lobogójának csillagait fogja szaporítani és örökre megszűnik a bájos szigeten a spanyolok rémuralma.

A püspöknek tanuvallomásokkal felszerelt vádleveléből, amely tiszta igazságokon alapul, adjuk a legirtózatosabb, legszörnyűbb részletet.

*

Weyler Valerian spanyol tábornagy, Kuba teljhatalmu kormányzója, nevenapjának előestéjét ülte taborkarának főbb tisztjei körében, mikor értesítették, hogy Don Esteban de Vivar, egy gazdag ültetvényes, fontos

ügyben akar vele beszélni. A kubai Haynau mérgesen kelt fel és besietett irodájába, a hol Vivar már vart reá. Egy levelet mutatott a kormányzónak.

— Lehetetlen, hogy ezt a levelet exczellenciád írta alá, azért siettem ide . . .

— Miért lehetetlen?

— Én hű fia vagyok Spanyolországnak, bátyámat elcsabitották a fölkelők, de hogy én írjak neki levelet, hogy atyánkat halálos betegnek mondjam és hogy így én fogassam el és ölessen meg a bátyámat, ezt a bécsstelenséget tőlem még a haza sem kívánhatja.

Weyler arca eltorzult.

— Tehát megtagadja az engedelmséget?

— Ebben az esetben meg.

— Akkor ön hal meg . . .

Vivar vállat vont, Weyler csegetett s a belépő hadsegédnek rendeletet adott, majd intett Vivarnak, hogy kövesse a tisztet, maga pedig visszament a lakomázók közé, akik már vígan voltak.

— Nos urak, — szölt társaihoz — negyedóra múlva kivégzés lesz.

— Éljen! Éljen!

— Innen nézzük az alakból.

A kormányzó nevetett, majd vendégeivel az ablakokhoz lépett. Az épület udvarán ott állt a spanyol igazságszolgáltatás szegyenoszlopa, előtte egy székkel, amelyhez éppen hozzákötözték a szerencsétlen Vivart. A tiszték galád viccezeket csináltak a nemes áldozatra, mikor nyakára tették a vaspereczet. A hóhér a pereczen átszurt emeltyűvel két fordítást csinált, az elítélt arca önszintűvé vált, szeméi kidülledtek, szinte az emeletre hallatszott fel nyakcsigolyáinak roppanása, azután vége volt. A vendégek ismét asztalhoz ültek és vígan poharaztak tovább.

— Így vesszen el Spanyolország minden ellensége!

Ez a tószt volt Vivar halotti bucsuztatója.

A lakoma folyamán Weylerhez jelentés érkezett, hogy a néhány kilométerre fekvő Paxico falu lakosai egy átvonuló fölkelő-csapatot megvendégeltek. A faluban csupán nők és gyermekek maradtak, mert a férfiak mind a fölkelők sorai közé álltak. A kormányzó rögtön megszüntette a vendégeskedést.

— Holnap folytatjuk! Első a kötelesség! Most büntetni kell! Peldát adni!

Valamennyien fölkerelkedtek és egy kétszáz főnyi csapattal elindultak Paxico ellen. Egy óra múlva érték a falut és összetelerték a lakosságot, majd külön választották a tiz even tuli leányokat s az asszonyokkal együtt a főtérre vitték őket, ahol Weyler parancsára a kétszáz vadállat megrohanta őket Irtózatos jelenetek következtek, amelyek után a katonák elvagdalták az áldozatok nyakát. A felnőttek lemészárlása után a csecsemőkre került a sor, nehogy ehen haljanak; így indokolták a vérengzést. A katonák lapdázni kezdtek velük, úgy, hogy szuronyról szuronyra dobálták a kis ártatlanokat. Reggelre nem volt élő lény a faluban s a visszainduló sereg felgyújtotta és porrá égette Paxicot.

Másnap Weyler ígéretéhez képest folytatták a félbenmaradt névnap lakomát, amelyen szóba jött a kubai köztársaság elnökének unokahuga, a tündöklő szépségű Cisneros kisasszony. A részeg tiszték, miután ocsmány beszédekben adtak kifejezést bámulatuknak, elhatározták, hogy sorsot huz-

nek a leány fölött, meg pedig a pehelyfujás mulatságos játéka után.

Behoztak egy durván szótt lepedőt, amelyet a nyolcz legmagasabb rangú tiszt kifejezett maguk közt. A lepedő közepére egy pelyhet tettek, amelyet egy néger inasnak a lepedő körül futva meg kellett fognia. Ez nem könnyű feladat, mert mindenki, aki elé a pelyh kerül, köteles azt a fogdosóval ellenkező irányban tovább fujni. A néger vagy egy óráig szaladgált a nevetéstől szinte megpukkadó tiszt körül, mikor végre Bersano őrnagynál megfogta a pelyhet. Tehát az őrnagyra esett a sors. Társai szerencsét kívántak neki s az őrnagy nyomban hazament, hogy meg az éjjei hirt hozhasson sikereiről.

Santa Lucia őrnagynak, a kubai fölkélok köztársasági elnökének bájos huga halalos remítéssel értesült cseledjéről, aki almából fölverte, hogy összeesküvés gyauja miatt rögtön meg kell jelennie Bersano őrnagynál. A szép leány hónapok óta folytonos rettegés közt elt Weyler közelében, de mert vigyáztak reá, nem menekülhetett. Rövid imát mondott, tört vett magához és ment az érte küldött szuronyos katonák közt az őrnagyhoz.

Bersano helyi kinalta meg, majd elkezdte magyarázni, hogy nagybátyja miatt el van veszve, ha csak nem szerez hűséges, odaadó védőt magának. A leány reszketve hallgatta, de csak akkor jött a rettenetes való tudatára, mikor az őrnagy magát ajánlotta védőjéül. Ettől fogva a leány nem felt többé. Büszke lett és hideg, s mikor Bersano átkarolta, a szép leány kezében megvillant a tör.

Az őrnagy, mint minden kegyetlen ember, gyáva volt. Gyilkost kiáltott. Katonái rögtön berohantak és lefegyverezték Cisueros kisaszonyt, akit gyilkossági kísérleten ertek, amint később bizonyították. S mialatt a szegény leányt börtönébe vitték, Bersano visszament társaihoz és elbeszélte balul kitűtött kalandját. Weyler megvizsgáltta, hogy elegtetelt fog kapni és mert már hajnalodott, a hóhérok nyugodni tértek.

Másnap a haditörvényszék az ártatlan leányt husz évi nehéz börtönre ítélte gyilkossági kísérlet miatt. Egész Amerika közvéleménye fellázadt a gyalázatos Weyler és megbízói ellen, de hiába. Ugy látszik, hogy az emberiség dicsőségére és Kuba szerencsésjére a spanyol hatalmat Amerikában meg fogják semmisíteni az Egyesült-Államok s a szent emberszeretet nevében csak azt kívánhatjuk, hogy a spanyol zászló minél előbb bukják el a szabadság világrészében.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

510—1897. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezzel közhírré teszi, hogy a marosújvári kir. járásbírósnak 1897. évi B 74/4 sz. végzése folytán dr. Garda Kálmán ügyvéd felperes részére csekelaki Bellovári György alperes ellen 160 frt követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 364 frtra becsült ingóságokra a marosújvári kir. járásbírósnak 3209—897 sz. végzésével a további eljárás elrendeltétvén, annak az alap és felülfozlaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Csekelaka községben végrehajtást szenvedő lakásán az árverési teendő megtartása határidőül 1897. évi októ-

ber hó 14. napján délelőtt 10 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt 2 drb ökör, 1 ló, 1 lószekér, 1 ruganyos kocsi, 4 drb borju és 30 véka szemes tengeri a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén beesáron alul is el fognak adatni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölőslégere fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik Kelt Maros-Ujvárt, 1897. évi szept. hó 20. napján.

Dergán János,

kir. bírósági végrehajtó.

1249 1—1

265—897. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság által Rajnai Ignácznak Bolea Iliána, Cosztantin Juon és Sejkán Mária elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kerelmére 33 frt tőke, 39 frt 65 kr és a megfelmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedők Bolea Mária, Cosztantín Juon és Serbán Máriának a m.-b.-boesardi 203 sz. tkjben A + 582, 842 a, 2909, 2910 és 2915. hr. sz. a foglalt ingatlanokra 478 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetett.

Az árverés 1897. évi október hó 25-ik napján d. e. 10 órakor Magyar-Boros-Boesárd községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozók, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok beesáronak 10%-at készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételart az árverés jogerőre valta után 15 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt, a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítottatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóságnál és M.-B.-Boesárd község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírósnak, mint telekkönyvi hatóság.

Nagy-Enyed, 1897. márczius 10.

Csernátóni Vajda Péter,

kir. járásbíró.

1245 1—1

Alsófehér vármegye főispánjától.

Sz.: 613—1897.

főisp.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Alsófehér vármegyében előléptetés folytán megüresedett egy szolgabírói állásra ezenel pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, akik ezen 800 frt évi fizetéssel és 150 frt lakbér illetményen javadalmazott állást elnyerni ohajtják, hogy kellően felszerelt és életkorukat, családi állapotukat, eddigi alkalmaztatásukat feltüntető, továbbá az 1883. évi I. t.-cz. 3-dik §-ában előírt képzettségüket igazoló folyamodványukat hozzám folyó évi október hó 25-ig terjesszék be.

Nagy-Enyeden, 1897. október hó 6.

Zeyk Dániel,

főispán.

1248 1—3

1079—897. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. orsz. fegyintézetnél alkalmazott fegyőri személyzet s a letartóztatva levő fegyenczek részére 1898. évre szükséges lábbeliek előállításához beszerzendő bőrnemű anyagok és pedig:

380 kg. háromszor ültetett, darabonkint 20—22 kg. sulyu terezen talp,

322 kg. barna tehénbőr 5—6 kg. sulyu,

88 kg. középvastag talpbélés,

21 kg. fehér cseres szárbélés, továbbá a fegyintézeti iparüzlet részére ugyan-

csak 1898. évben szükséges s a szükséglethez képest megrendelendő, mintegy

600 kg. hasonminőségű talp, 180 kg. talpbélés és 1200 kg. barna tehénbőr szállítása iránt 1897. év november hó 22-én délelőtt 10 órakor szóbeli árlejtéssel összekötött zárt ajánlati verseny tárgyalás fog tartatni; az ezen anyagok szállítására vállalkozni szándékozók ezennel felhívatnak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatukat, az ajánlatba hozott egységi árak szerint, a kitett mennyiségű anyagokért esedékes összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzzel, akár készpénzben, akár megfelelő értékű óvadékképes értékpapírral ellátva, a jelzett határidőig ezen igazgatósághoz nyujtsák be.

Az ajánlat borítéka „Bőrszállítási ajánlat” felírással látandó el s az ajánlatban kiteendő, hogy vállalkozó a szállítási feltételeket ismeri s azokat elfogadja.

Az árlejtési feltételek a fegyintézeti igazgatóság kiadóhivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. orsz. fegyintézet igazgatósága.

Nagy-Enyeden, 1897. október 7.

Uray László,

igazgató.

1247 1—1

Must-eladás.

A nagyenyedi ev. ref. Bethlen főiskola miriszlói szőlőjében folyó hó 18-án és következő napjain leszüretelendő mintegy 100—120 hektoliternyi Rizling, Som, Muskotály, Tramini és vegyes faju must-termés nyilvános árverés útján el fog adatni.

Kikiáltási ár hektóliterenként 38 forint.

Az árverés f. hó 17-én d. e. 10 órakor fog megtartatni Nagy-Enyeden a főiskola jog- és jószágigazgatósági irodájában, hol a részletes jeltételek korábban is a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bánatpénzül 400 frt teendő le készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban.

Nagy Enyed, 1897. október 5.

A Bethlen-főiskola

1244 2—3

jog- és jószágigazgatósága.

Szám: 4048—897.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehér vármegye marosújvári járásában az ispánlakai körjegyzői körben Elekes község székhelyvel rendszeresített, 400 frt fizetés, 40 frt szállásbér és 24 frt irodai átalánnyal egybekötött segédjegyzői állás betöltendő lévén, felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy elméleti képzettségüket és az 1883. évi I. t.-cz. 6 §-ában előírt minősítést igazoló okma-

nyokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó év **október hó 13-ig** nyujtsák be.

A megválasztandó egyén Elekes és Oláh-Tordos községekből alakított anyakönyvi kerületben a születési és elhalalozási, valamint a házassági anyakönyvek önálló vezetésével fog megbízni, egyebekben pedig az ispánlakai körjegyző felügyelete alatt fog állani.

A választást f. év október hó 14-én d. e. 9 órakor Ispánlakán, mint a kör székhelyén, fogom megejteni.

A marosújvári járás főszolgabírójától Maros-Ujvárt, 1897. szeptember 29-én.

Böjthe Kálmán
főszolgabíró.

1242 3-3

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid **ügynökök**, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénzintézet (részvénytársaság) számlájára, foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok a „Confidentia” czímen **Eckstein** hirdetési irodájába Budapest V., Fürdőutca 4. szám intézendők

3-5

Megérkeztek!
(?!)

1250 1-1

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Tisztelettel értesítjük az építő közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztricsány Lajos** urhoz Nagy-Enyeden nagyobb mennyiségű

ROMAN és PORTLAND CZEMENTET

küldtünk. A beocsini cément legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebb beocsini gyártmányokból legolcsóbban szállít bármekkora mennyiséget.

Tisztelettel
BEOCSINI CZEMENT UNIÓ.

Ajánlom minden háztartáshoz, különösen üzletek, pincék, raktárokhoz és csatornákhöz biztos, mérleg nélküli

egérirtó

szereimet; az eredményért **szavatolok**, ellenben a pénz visszaadatik.

Raktár: **Bisztricsány Lajos** urnál Nagy-Enyeden.

Malárcsik G.
S.-A.-Ujhely.

Van szerencsénk tudatni, hogy Nagy-Enyeden **Bisztricsány Lajos** urnál **GYÁRI RAKTÁRT** állítottunk fel, hol nádszövetet és gyékényeket mindig a legjutányosabban lehet beszerezni.

Teljes tisztelettel:

Erdélyi gyékény- és nádszövet-gyár.

Van szerencsém a magtermelő birtokos urakkal tudatni, hogy **kézi heremagszítáimat** nagys. **dr. Szaniszló Albert** tanár ur **szakszerű utasítása** szerint javítottam, melyek ezen újítás következtében a **legjobbknak bizonyultak**, a **legkisebb arankaszemet** és egyéb terményekből is minden idegen **magvat, gyomot** kiválasztanak; nagyobb és kisebb szemű heremagvakhoz számtam 1, 2, 3, 4. számú lyukkal vannak ellátva; a szíták igen szilárdan, **horganylemezből** vannak készítve. Hogy a vevő közönség kényelmesen beszerezhesse ezen hasznos cikket a vidék részére, **Bisztricsány Lajos** urnál bizományi raktárt állítottam fel, ki is **darabját 5 frton** adja el. Meg vagyok győződve, hogy e kitérő magrostak rövid idő múlva **egy magtermelőnél sem fognak hiányozni**. Továbbá **sodronyfonataimat** minden méretben, és **kerti butoraimat** szinten ajánlom; ezek is **Bisztricsány Lajos** urnál rendelhetők meg.

Tisztelettel

Felsőmagyarországi első fa- és vassodronyáru-gyár.

DELEVÁL G. E.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinek ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénzt teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdiniát és orosz halakat** jutányosan ajánlok.

Teljes tisztelettel

Bisztricsány Lajos.

1028 32-52

STEÁRIN GYERTYA EGY CSOMAG 35 KRAJJCZÁR.

KITŰNŐ JO IZŰ CUBAKÁVÉ KILOJA 1.60. 2-2.10.

Friss székelly turó és kaskavál mindig kapható.